

**UCHWAŁA NR XIX/V/145/16
RADY POWIATU W SŁAWNIE**

z dnia 29 września 2016 r.

w sprawie przyjęcia Planu działania Powiatu Sławieńskiego wskazującego projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru powiatu tworzącym produkty turystyczne

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j. t. Dz.U. z 2016 r. poz.814), Rada Powiatu w Sławnie uchwała, co następuje:

- § 1. Uchwała się Plan działania Powiatu Sławieńskiego wskazującego projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru powiatu tworzącym produkty turystyczne, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Sławnie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wojciech Ludźwikowski

**Plan działania Powiatu Sławieńskiego wskazujący projekty oparte
na endogenicznym potencjale obszaru powiatu tworzącym produkty turystyczne**

I. DIAGNOZA OBSZARU WRAZ ZE WSKAZANIEM POTENCJAŁU ENDOGENICZNEGO.

Powiat Sławieński położony jest w północno - zachodniej Polsce w województwie zachodniopomorskim, bezpośrednio graniczy z województwem pomorskim. Położony jest na Wybrzeżu Słowińskim i Równinie Słupskiej. Powiat sławieński zajmuje powierzchnię 104 326 ha oraz leży w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego, które wyznacza jego północną granicę o długości 44 kilometrów. Graniczy od zachodu z powiatem koszalińskim, a od wschodu z powiatem słupskim. W skład powiatu sławieńskiego wchodzi dwa miasta: Darłowo i Sławno oraz cztery gminy wiejskie: Darłowo, Malechowo, Postomino i Sławno. Siedzibą powiatu jest miasto Sławno.

Powiat sławieński wyróżnia się przede wszystkim bezpośrednim dostępem do Morza Bałtyckiego z szerokimi piaszczystymi plażami. Obszar ten ukształtował się pod wpływem ostatniego zlodowacenia skandynawskiego, formy jakie powstały to wysoczyzny denno-morenowe, a także wzgórza moren czołowych. Krajobraz terenu powiatu sławieńskiego charakteryzuje się dużą ilością terenów leśnych i rolniczych. Główne miasta zachowały swój urbanistyczny układ wraz z historycznymi zabytkami. Okoliczne wsie i mniejsze miejscowości zachowały swój element krajobrazu wiejskiego oraz budynki o konstrukcji szachulcowej pochodzące z II połowy XIX wieku. W powiecie sławieńskim występuje wiele walorów kulturowych i przyrodniczych.

W powiecie sławieńskim najistotniejszym potencjałem endogenicznym są walory kulturowe które wpływają w dużej mierze na atrakcyjność terenów, przykładem tego są:

- Barzowice - XIV – wieczny kościół św. Franciszka; zachowana XIX – wieczna zabudowa szachulcowa.
- Boleszewo - modernistyczny budynek dawnej szkoły z lat 30. XX wieku; neogotycki kościół Najświętszego Serca Jezusa.
- Borkowo – grobowce megalityczne.
- Bukowo Morskie – pocysterski, gotycki kościół Najświętszego Serca Jezusowego.
- Chudaczewo – kościół Najświętszej Marii Panny, szachulcowa zagroda nr 35 z budynkiem bramnym z 1797 roku.
- Cisowo – gotycki jednonawowy kościół św. Stanisława Kostki, liczne szachulcowe budynki z I połowy XIX wieku, relikty grodziska.

- Darłowo – gotycki kościół NMP (Mariacki), Stary Rynek (Plac Kościuszki), fontanna Pomnik Rybaka, Zamek książąt Pomorskich, kościół św. Jerzego, Kościół św. Gertrudy.
- Darłówko – zespół bunkrów i stanowisk artyleryjskich, latarnia morska.
- Dobiesław – zabudowa wsi z końca XVIII i początku XIX wieku, gotycki kościół MB Częstochowskiej.
- Jarosławiec – latarnia morska, budynki o konstrukcji szachulcowej z przełomu XIX i XX wieku, Muzeum Bursztynu, dawne wojskowe lotnisko awaryjne.
- Jezierzany – szachulcowe zabudowania mieszkalne i gospodarcze, Galeria Rybacka.
- Karwice – kościół św. Józefa.
- Kopań – tradycyjne szachulcowe zagrody.
- Kowalewice – szachulcowa zabudowa, neogotycki kościół filialny NSPJ z 1879 roku.
- Krupy – XVI – wieczny kościół filialny MB Ostrobramskiej, liczne szachulcowe budynki mieszkalne i gospodarcze.
- Kwasowo – XIX -wieczny pałac, barokowy filialny kościół z 1733 roku.
- Łącko – późnogotycki kościół Zwiastowania NMP, licznie zachowana szachulcowa zabudowa.
- Lętowo – zachowany owalnicowy układ przestrzenny wsi i relikty szachulcowej zabudowy z przełomu XIX i XX wieku, galeria rzeźbiarza Waldemara Panka.
- Malechowo – gotycki kościół MB Gromnicznej z XV wieku, relikty szachulcowej zabudowy, fort Marian.
- Maszewo – kościół filialny Matki Boskiej Różańcowej.
- Niemica – gotycki kościół Wniebowzięcia NMP z XIV, pozostałości założenia folwarczego z dawną remizą z 1920 roku, szachulcowy młyn wodny, mini muzeum wsi.
- Ostrowiec – Zespół pałacowo - folwarczny, gotycki kościół Podwyższenia Krzyża Świętego z XV wieku.
- Palczewice – zespół dworsko – folwarczny.
- Pałowo – neoromański kościół wniebowzięcia NMP.
- Pękanino – licznie zachowana XIX -wieczna zabudowa mieszkalna i gospodarcza w konstrukcji szachulcowej, pozostałości pomnika upamiętniającego mieszkańców poległych w I wojnie światowej.
- Pieńkowo – kościół Chrystusa Króla z późno gotycką wieżą, zespół pałacowo-folwarczny z neogotyckim piętrowym pałacem.
- Pieszcz – kościół Podwyższenia Krzyża Świętego, pozostałości zespołu dworsko – folwarcznego Belowów.
- Podgórki – późnogotycki kościółek św. Józefa Robotnika, XIX wieczny parkowo – pałacowy.
- Postomino – zabytkowy kościół św. Floriana.
- Rusinowo – neogotycki kościół Narodzenia NMP.

- Rzyszczewo – późnogotycki kościół Niepokalanego Poczęcia NMP.
- Sławno – gotycki kościół Mariacki, gotyckie bramy miejskie, modernistyczny kościółek katolicki.
- Sławsko – gotycki XV wieczny kościół św. Piotra i Pawła.
- Słowino – neoromański kościół Podwyższenia Krzyża Świętego.
- Staniewice – kościół ryglowy Michała Archanioła, zabudowa szachulcowa gospodarcza i mieszkalna.
- Stary Jarosław – gotycki kościół Podwyższenia Krzyża Świętego, XIX wieczna szachulcowa zabudowa wsi.
- Stary Kraków – gotycki kościół Matki Boskiej Częstochowskiej, zabytkowy młyn, XIX wieczne budynki szachulcowe.
- Sulechówko – kościół św. Jerzego Boboli, pozostałości zespołu dworsko – folwarcznego.
- Tychowo – gotycki kościół Królowej Polski, relikty dawnego założenia pałacowo – folwarcznego.
- Wrześnica – neogotycki kościół Matki Boskiej Pocieszenia.
- Żegocino – zespół pałacowo z folwarkiem.
- Żukowo – późnogotycki kościół Przemienienia Pańskiego.

Powyższe walory stanowią bardzo cenne i ważne wartości historyczne. Na szczególną uwagę zasługują miasta z urbanistycznym układem ulic, Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie, obszar starego miasta w Sławnie, który jest wpisany do rejestru zabytków. Część z powyższych zabytków powiązana jest Szlakiem Zabytków Średniowiecza lub Szlakiem Cystersów.

Na terenie całego powiatu sławieńskiego występuje klimat przejściowy między klimatem kontynentalnym a morskim, z przewagą tego ostatniego. Zaznacza się tutaj wyraźny wpływ klimatu morskiego związanego z bliskością Morza Bałtyckiego. Szczególnie charakterystycznym zjawiskiem meteorologicznym jest bryza, powstająca na skutek różnic w nagrzewaniu się wód znad Bałtyku oraz z terenów lądowych. Na terenie powiatu dominują wiatry zachodnie i północno - zachodnie. Walory lecznicze i uzdrowiskowe klimatu wzbogaca aerozol morski, którego głównym składnikiem jest jod oraz złoże borowiny, znajdujące na terenach podmokłych w pobliżu jeziora Kopań oraz łąkach położonych pomiędzy Darłowem, a Darłówkiem.

Główną rzeką, która przepływa przez powiat sławieńskiego jest Wieprza, która mierzy 112 km. Jest to jedyna rzeka w regionie, która uchodzi do Morza Bałtyckiego. Jednym z największych dopływów Wieprzy jest rzeka Grabowa o długości 70 km.

Na terenie powiatu sławieńskiego znajduje się 7 jezior. Największe z nich to jeziora: Bukowo, Kopań i Wicko. Jezioro Bukowo, o powierzchni 1747 ha, jest oddzielone od morza piaszczystą

mierzeją o długości 9 km. Z Morzem Bałtyckim łączy je Kanał Sztuczny, poprzez który podczas sztormów dociera słona woda. Efektem tego jest wzrost zasolenia wód jeziornych. Jezioro Kopań jest również jeziorem przymorskim o powierzchni 790 ha. Od morza oddziela je wąska mierzeja. Jezioro Wicko o powierzchni 1058,9 ha będące dawną zatoką morską, oddzielone jest od morza szeroką piaszczystą mierzeją. Poza wspomnianymi najważniejszymi i największymi jeziorami w regionie warto wspomnieć o takich jeziorach jak: jezioro Marszewo, jezioro Pieńkowo oraz Łętowskie.

Bogate walory wodne można wykorzystać do kreowania produktu turystycznego. Atutem w powiecie sławieńskim jest przede wszystkim bezpośredni dostęp do morza. Przy współpracy z armatorami statków czy też innych portów morskich można stworzyć odpowiednią ofertę turystyczną odpowiadającą zainteresowaniu ruchu turystycznego. Endogeniczny potencjał Morza Bałtyckiego stwarza wiele możliwości rozwoju i poszerzania dotychczasowych ofert. Główny port morski znajduje się w Darłowie. Pełni on funkcję handlowo – rybacką oraz podstawowe funkcje gospodarcze np. przeladunki towarów w obrocie krajowym i zagranicznym, przetwórstwo i sprzedaż ryb, postój jednostek z pełną obsługą serwisową oraz przyjmowanie i świadczenie usług dla jednostek sportowo – rekreacyjnych. Port morski dysponuje przystanią jachtową oraz basenem rybackim.

Wykorzystując odpowiednio endogeniczny potencjał rzek Wieprzy i Grabowej można stworzyć produkt turystyczny przez co wzrośnie zainteresowanie wśród turystów. Odpowiednie zagospodarowanie terenu np. w przystanie kajakowe oraz infrastrukturę turystyczną stwarzają możliwości do aktywnego wypoczynku na terenie powiatu sławieńskiego. Występowanie jezior na terenie powiatu to również bardzo ważny element środowiska naturalnego. Możliwość realizacji sportów wodnych zachęca turystów do aktywnego wypoczynku na terenie powiatu sławieńskiego.

Zróżnicowany krajobraz powiatu sławieńskiego stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki aktywnej. Dostępność szlaków rowerowych i pieszych pozwala poznać południowo – wschodnią część powiatu sławieńskiego. Wyszczególnić można :

- Szlak Nadmorski (czerwony) stanowi odcinek międzynarodowego szlaku E-9 prowadzącego z Berestu (Francja) do Braniewa.
- Szlak Rezerwatów (niebieski) łączy Darłowo z Polanowem biegnący przez cenne przyrodniczo tereny.
- Szlak Hanzeatycki R-10 (zielony) długodystansowy szlak rowerowy biegnący południowym brzegiem Bałtyku.
- Szlak (czarny) ze Sławno przez Sławsko do Staniewic.

Produkty turystyczne powinny zostać oparte o posiadane walory, formy i możliwości turystyki aktywnej oraz bogactwo kulturowe i historyczne. Powyższy to potencjał jaki posiada powiat sławieński oraz zachęci do tworzenia nowych produktów turystycznych. Realizacja projektu pomoże odrestaurować i odnowić szlaki historyczne, pozwoli wprowadzić na rynek szerszą ofertę dla osób zainteresowanych tą tematyką. Jednakowe oznakowanie szlaków pieszych i rowerowych będzie dużym ułatwieniem w poruszaniu się po nich oraz zwiększy się zainteresowanie podróżnych. Powstanie infrastruktury turystycznej na szlakach kajakowych zachęci szerokie grono odbiorców do korzystania z aktywnego wypoczynku.

Przedsięwzięcie jakie ma do zrealizowania powiat sławieński w pełni wykorzystuje potencjał endogeniczny. Odpowiednie wykorzystanie zasobów oraz możliwości pozwolą na wprowadzenie szerszej oferty turystycznej. Są to działania jakie podejmie powiat przy współudziale należących gmin by w stworzyć spójne produkty turystyczne o potencjale endogenicznym powiatu.

II. ODNIESIENIE DO DOKUMENTU „POLITYKA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W SEKTORZE TURYSYKI” ORAZ DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Zamierzenia, które chce zrealizować powiat sławieński:

- przedsięwzięcie polegające na poprawie stanu ścieżek rowerowych i pieszych w powiecie sławieńskim,
- przedsięwzięcie polegające na budowie szlaków kajakowych z wypożyczalnią kajaków oraz infrastrukturą turystyczną,
- przedsięwzięcie polegające na poszerzeniu oferty dotyczącej istniejących zabytków w oparciu o wartości historyczne i kulturowe.

Zgodnie z zapisami dokumentu pn. „Polityka samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w sektorze turystyki” Wynika to z następujących faktów:

- polepszenie uprawiania aktywnych form turystyki w powiecie sławieńskim,
- podniesie gospodarcze znaczenie turystyki powiatu sławieńskiego.

Planowane przedsięwzięcia jednoznacznie wpisują w priorytety rozwojowe sformułowane przez samorządy województwa w obszarze rozwoju i polepszenia, jakości kluczowych produktów turystycznych:

- rozwój Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego,
- rozwój sieci szlaków kajakowych,
- rozwój innych form turystyki aktywnej,
- rozwój turystyki poznawczej i kulturowej w tym przede wszystkim rozwój produktu kulturowego opartego o historyczną rekonstrukcję miejsca i czasu,
- rozwój turystyki uzdrowiskowej,

- rozwój turystyki rodzinnej.

Działania, które chce zrealizować powiat wpisują w priorytety określone przez samorząd Województwa Zachodniopomorskiego. Realizacja projektów polegających na stworzeniu szlaków kajakowych, poprawa ścieżek rowerowych i pieszych oraz przedsięwzięcie polegające na poszerzeniu oferty dotyczącej wartości kulturowej i historycznej zgodnie z zapisami dokumentu „Polityki...” kwalifikują się do wsparcia przez samorząd województwa.

III. Lista działań zaplanowanych do realizacji

Wszystkie działania zaplanowane oparte będą na potencjale endogenicznym powiatu sławieńskiego. Zostaną stworzone nowe produkty turystyczne oparte na posiadanych walorach przyrodniczych, kulturowych i historycznych.

Działania przewidziane do realizacji opierają się na kierowaniu ruchu turystycznego do miejsc zagospodarowanych turystycznie jak również do miejsc odpowiednio do tego przygotowanych. Polepszy to pobyt oraz wzmocni wizerunek powiatu sławieńskiego.

Działania zaplanowane na terenie Powiatu Sławieńskiego:

1. Wykorzystanie rzeki Wieprzy i Grabowej do budowy szlaku kajakowego wraz z zapleczem infrastruktury turystycznej.
2. Poprawa szlaków pieszych i rowerowych wraz z infrastrukturą turystyczną.
3. Jednolite oznakowanie szlaków pieszych i rowerowych.
4. Przystosowanie jezior do uprawiania specjalistycznych sportów wodnych.
5. Kontynuacja średniowiecznego szlaku zabytków oraz szlaku cystersów.
6. Rozpowszechnienie wartości historycznych i kulturowych powiatu sławieńskiego